

Yengeç Sepeti

Yönetmen: Yavuz Özkan

Senaryo: Yavuz Özkan

Oyuncular: Derya Alabora, Sadri Alışık, Mehmet Aslantuğ, Ege Aydan

1995 / Türkiye / Türkçe / 96'

Şiddet, savaş, çatışma, kıyım, kavga ve dövüş görüntüleri yayınlayan bir TV programının görüntüleriyle başlayan film, Yavuz Özkan filmlerinin politik/toplumsal vurgularına uygun bir biçimde, bize şiddetin rahatsız ediciliğini hatırlatarak başlıyor. TV programını filmin odağındaki ailenin çocuklarından biri sunmakta ve diğer aile üyeleri de programı evlerinde izlemektedir. Filmin ilerleyen dakikalarında, yaşlı ana-babanın davetiyle göl kenarındaki yaşlı evinde hem ebeveynlerini ziyaret eden hem de kardeşler ve onların aileleri olarak bir araya gelen çocukların haftasonu başından geçen olaylar da, psikolojik ve fiziksel şiddetin çeşitli gündelik boyutlarının ne derece rahatsızlık ve huzursuzluk verici olduğunu gösterir nitelikte gelişiyor.

Sadri Alışık'ı bu son sinema filminde baba rolüyle izlediğimiz hikayede; büyük oğlu ve sadakat sorunları çeken evliliğine, büyük kızı ve boşandığı kocasıyla sorunlu ilişkisine, küçük kızının 'tehlikeli davalar' alan avukatlık kariyerine ve küçük oğullarının ailesinin neşe kaynağı olmaya çalışma çabalarına eşlik ediyoruz. Kardeşlerin birbirleriyle ve eşleriyle (ya da eski eşleriyle) çözemedikleri sorunlarıyla geldikleri haftasonu ziyareti, bu kadar sorunlu dinamiklere sahip ilişki dengesini kaldıramıyor. Ayfer'in eski kocasının beklenmeyen ziyaretiyle daha önce çizilen mutlu tablonun altındaki geçimsizlik ile kardeşlerin birbirlerine olan bağlılığı ve sevecenliklerinin yapmacıklığının çöküşünü izliyoruz.

Yengeç Sepeti, 2004 Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Yönetmen, En İyi Kurgu, En İyi Film, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülleri, 2005 Uluslararası Ankara Film Festivali'nden de En İyi Kurgu ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ödülleri ile dönüyor. Film, oyunculukları kadar başarılı mise-en-scène ile de dikkat çekiyor.

Yönetmen bazı diyaloglarda ise politik tavrını sergilemekten geri durmuyor. Filmde yer yer, yönetmenin kendisinin konuştuğu izlenimi ediniyor;, bir anda hikayeye yabancılaşarak mesaja odaklanmış bulabiliyorsunuz kendinizi. Buna rağmen 'serbest piyasa ekonomisi' tamlamasını karakterlerinin diyaloguna yerleştirecek nadir yönetmenlerden olması, Yavuz Özkan'ın sinemamızdaki yerini ve saygınlığını aldığı kaynağın ufak bir göstergesi olarak bu filmde de karşımıza çıkıyor.

Usta oyuncu Sadri Alışık'ı oynadığı son sinema filminde, aynı sepete konan yengeçler gibi birbirlerini yiyen kardeşlerin babası rolündeki performansını izlemeyi arzuluyorsanız; bunun yanısıra Yavuz Özkan'dan kalabalık bir ailenin yüz tırmalayan saldırganlıktaki bireylerinin hikayesini izlemek niyetindeyseniz *Yengeç Sepeti* dikkatinize değer. Film yönetmenin sinemasını tanımak için iyi bir başlangıçken başka Yavuz Özkan filmleri için de teşvik edici.

Ercan Akkaya